

[Drejer]

opnår man to positive fordele. Man får etableret en offentlig uddannelse af kliniske tandteknikere, og der indføres en autorisationsordning.

Uddannelsen er foreslået som 4½-årig, 2½ års EFG-uddannelse og 2 år på en tandlægehøjskole, altså en forsvarlig uddannelse, og autorisationen kan opnås et år efter uddannelsen og efter at have praktiseret hos en selvstændig klinisk tandtekniker. Autorisationen er rigtig at indføre, for derved sikrer man, at befolkningen ikke bringes i vildrede om, hvor den skal søge behandlingen. Man får ligeledes gennem faste regler klarlagt samspillet mellem tandlægen og tandteknikeren.

Et menneske, der første gang skal have protese, har ingen viden om eller erfaring for, hvordan protesen skal sidde, og kan ej heller vurdere, om der findes sygelige forandringer eller defekter i bevarede tænder, mund eller kæbe. Vi må tænke på, at en forkert behandling ved tandproteser frembyder en risiko for personskade såvel psykisk som fysisk. Befolkningen skal være sikker på at få en rigtig behandling.

Jeg finder ligeledes, at overgangsordningen i forslaget for de nuværende praktiserende tandteknikere er acceptabel.

De økonomiske konsekvenser ved lovforslagets gennemførelse, ca. 1 mill. kr. årligt, finder jeg acceptable for at få gennemført en sådan ordning.

Lovforslaget har været til høring hos alle implicerede parter, Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg kommuner, Dansk Tandlægeforening og de implicerede tandteknikerforeninger såvel på arbejdsgiveres som på arbejdstageres side, og alle har anbefalet forslaget.

På denne baggrund og på baggrund af mine tidligere udtalelser skal jeg på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget.

Erlendsson (FP):

Jeg vil indrømme den socialdemokratiske ordfører, at det er et spørgsmål, som berører mange mennesker højt personligt. Men derudover vil jeg sige, at der er ingen mennesker i dag, der er i tvivl om, hvor de kan få deres tænder lavet. Der findes tandteknikere med stor teknisk dygtighed. De har selv op-

bygget en uddannelse, og det står også nævnt i bemærkningerne, at tandteknikerne selv har lavet en uddannelse på 4 år med skoleundervisning i 525 timer. Ca. 350 af de ca. 600 nu praktiserende tandteknikere har gennemgået denne uddannelse. Så er der nogen, der ikke har gjort det. Det er måske dem, der hører til den ældste del af tandteknikerne. Der står, at de ikke har gennemgået nogen egentlig uddannelse, men de kan i hvert fald lave gebisser.

Det er egentlig ganske mærkeligt, at man i bemærkningerne til lovforslaget skriver, at i 1971 ville man også prøve på at gennemføre en sådan autorisationsordning, men indenrigsministeriet tilkendegav hertil, at før der kunne tages stilling til autorisationsspørgsmålet, måtte spørgsmålet om de praktiserende teknikers uddannelsesforhold afklares. Senere har man helt set bort fra noget sådant, nemlig da man autoriserede kiropraktorerne og indrømmede dem, at sundhedsstyrelsen ikke skulle have noget tilsyn, hverken med deres uddannelse eller med den måde, de udøvede deres gerning på. Ja, man gik endda et skridt videre og gav offentligt tilskud til behandlingen.

Nu synes man altså, at for at man kan autorisere tandteknikere til det, de har lavet igennem mange år og gør udmærket, så skal man ikke alene have indseende med uddannelsen, men man skal også lave offentlig undervisning og belaste skatteyderne med udgifter til det, som tandteknikerne selv har kunnet klare. Jeg kan ikke se noget særlig rimeligt i dette.

Fremskridtspartiet mener, at erhvervsuddannelser bedst klares af erhvervene selv. Det betyder ikke, at man fra samfundets side ikke godt kan sætte en standard for, hvor god en sådan uddannelse skal være. Der er ikke noget i vejen for, at man kan kontrollere private skoler og opstille visse kvalitetskrav. Det er en meget billig måde for samfundet at gøre det på, og man kan være overbevist om, at erhvervene nok skal være økonomiske, når de selv skal betale, hvad uddannelserne koster.

Det er ikke så forfærdelig mange år siden, tandlæger havde en to års uddannelse. Mine børne- og ungdomstænder og tænderne langt op i min voksne alder blev plejet af en tandlæge med to års uddannelse og baggrund i en realeksamen. Så sent som i min ungdom,